

З погляду на це, виникає потреба в період демократизації країни в системі вищої освіти запровадити перехід відносин від авторитаризму до визнання студента рівноправним членом освітнього процесу, тому що на даний час навчання студентів відбувається під натиском викладачів на позитивну оцінку заради здачі іспиту так і не зрозумілих ними знань з метою отримання диплому.

У навчальному процесі на рівні магістерської програми фінансово-економічного факультету передбачена переддипломна практика. Головним завданням якої є збір, опрацювання, систематизація та аналіз практичного матеріалу, необхідного для написання дипломної роботи. Практика також передбачає ознайомлення з функціональними обов'язками працівників фінансових установ, де студент проходить практику.

Запроваджений вид проходження переддипломної практики і оформлення її результатів у формі звіту носить примусовий характер і тому, на нашу думку, не несе необхідного ефекту розвитку практичних навичок.

Вихід з такого становища вбачається в індивідуальному підході до самостійного вибору місця практики студентом від його власних потреб розвитку практичних навичок і оцінювання результатів практичних знань студентів за спрощеною програмою звіту.

Отже, за впровадження змін навчальних робочих програм відповідно до попиту на ринку праці, стажування на підприємствах, умов оцінювання студентами рівня наданих знань та умінь викладачами, індивідуального підходу до вибору місця і зміста практики майбутніх фахівців, Україна зможе заявляти як свою конкурентну перевагу на світовому ринку не дешевої робочої сили, а її високу кваліфікацію.

*Л. А. Колесніченко, доц.,
кафедра педагогіки і психології*

ЗДАТНІСТЬ ДО ОСОБИСТІСНОЇ САМОРЕГУЛЯЦІЇ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ

У сучасній Україні відбулися кардинальні зміни, які охопили всі сфери життя, від економіки до суспільної свідомості: докорінно трансформується матеріально-технічна основа виробництва, його структура, організаційні форми господарювання та фор-

ми власності, уся система матеріально-економічних відносин, здійснюються спроби побудувати ринкову економіку. Ринкова економіка передбачає свободу вибору, який може зробити людина. Цей вибір реалізується у зрілій та відповідальній позиції особистості за власні дії та вчинки, у побудові ефективної життєвої стратегії, тактики у досягненні поставленої мети, у здатності бути конкурентоспроможним, у визначенні духовних пріоритетів, ідеалів та орієнтирів. Ринок потребує професіоналів, людей активних, самостійних, готових іти на ризик, особисто відповідальних за успішність свого життя, здатних приймати рішення та дбати про належні результати, діяти у нових незвичних ситуаціях, не боятися конкуренції та змагання.

Саме тому перед системою професійної підготовки постають нові задачі, що полягають в оновленні принципів та реорганізації методів навчання, розвитку індивідуальності, у формуванні та підтримці тих рис особистості, які сприяють адаптації та самореалізації молоді у нових умовах життя. Зокрема, це стосується і професійного навчання фахівців з управління, менеджерів, від професіоналізму яких значною мірою залежить успішний перехід до ринкових відносин, подолання тих кризових явищ, які існують у нашому суспільстві.

Стає дедалі очевиднішим, що система та методи підготовки менеджерів, які використовуються в нашій освіті, значною мірою базуються на застарілих принципах навчання, не розвивають необхідні професійні якості, не формують індивідуальної стратегії діяльності, не створюють умов для розширення способів та прийомів організації професійної діяльності та самоуправління.

Розуміння необхідності введення до управлінської діяльності нових орієнтирів професійної підготовки, запровадження інноваційних підходів щодо професійного становлення і розвитку особистості менеджера (про що пишуть В. П. Казмиренко, Л. М. Карамушка, Н. Л. Коломінський, О. Г. Молл, В. М. Шепель та ін.) передбачають удосконалення шляхів, засобів, організаційно-педагогічних способів розгортання освіти менеджерів із відповідним науковим забезпеченням — як професійно-предметним, так і психологічним, яке дуже часто недооцінюється. Тому ми вважаємо, що формування управлінських кадрів треба розглядати крізь призму розвитку особистості. Підготовку менеджерів слід орієнтувати не лише на загальні закономірності розгортання професійної діяльності, а й на індивідуально-психологічні особливості спеціаліста; таким чином, поєднувати професійний та особистісний розвиток.

Здатність до саморегуляції можна вважати найістотнішою характеристикою особистості, оскільки саморегуляція свідчить про взаємно узгодженість функціональних взаємозв'язків і взаємовпливів різних утворень, що входять до складу систем і підсистем структури особистості, а також про тенденцію їхнього розвитку. Здатність до самоуправління є суттєвим моментом розвитку особистості та її основним інструментом (К. О. Абульханова-Славська, Б. Г. Ананьєв, М. Й. Боришевський, О. О. Конопкін, В. О. Якунін та ін.), котрий визначає (забезпечує) міру власної активності і самостійності людини у життєдіяльності, тобто її самоактивність. Враховуючи особливості діяльності менеджера, її багатоаспектність, неалгоритмізованість, складність, велику особисту відповідальність за прийняття рішень, уміння діяти у невизначених ситуаціях тощо, можна зрозуміти, чому здатність до саморегуляції є необхідною умовою успішного здійснення менеджером управлінської діяльності. Окремі якості самі по собі не можуть гарантувати високу успішність в управлінській діяльності, значних результатів можна досягти лише за умови ефективної саморегуляції. Саме тому регуляція менеджером власної діяльності виступає на передній план серед факторів, які зумовлюють успішність управління.

*О. І. Колядич, старш. викл.,
кафедра історії економічних учень і економічної історії*

РОЗВИТОК АНАЛІТИЧНИХ НАВИЧОК ТА ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ КОМПЕТЕНЦІЙ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ

Дещо про проблеми розвитку освіти, або яким є загальний освітній мегатренд у сучасних умовах

Зміни в інституційній архітектоніці, як у цілому сучасного українського суспільства, так і економічної системи України, передбачають відповідні зміни в системі її освіти та науки.

В умовах прискорення НТП стає важливим усвідомлення того, що людський капітал є центральним ресурсом успішного соціально-економічного розвитку і найважливішим чинником конкурентоспроможності національної економіки.

Відомий учений А. Тойнбі розмірковуючи про загрози суспільству, пов'язані з процесами дегуманізації та децивілізації, які мають місце в сучасному, набуваючому глобалізаційних ознак світі, вказував на один з найдійовіших способів уникнення негативних